

WOJEWÓDZKA
BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
IM. WITOLDA
GOMBROWICZA

S T R A T E G I A

Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej
im. Witolda Gombrowicza w Kielcach
na lata 2010–2020

Kielce, 2010

Strategia Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Witolda Gombrowicza w Kielcach na lata 2010–2020.

Strategia Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Witolda Gombrowicza w Kielcach na okres 2010–2020 powstała w ramach projektu „Biblioteki w społeczeństwie wiedzy – strategię dla przyszłości”. Projekt zakłada wymianę międzyinstytucjonalną oraz wymianę dobrych praktyk w zakresie zarządzania kulturą oraz budowania strategii przez polskie i norweskie instytucje związane z systemem bibliotecznym. W jego efekcie powstały długofalowe strategie działania i rozwoju dla 18 bibliotek wojewódzkich.

Realizatorem projektu jest Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Partnerami projektu są: Norweska Biblioteka Narodowa, Małopolski Instytut Kultury, Konferencja Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych, norweskie biblioteki: Buskerud, Akershus, Vestfold oraz wojewódzkie biblioteki publiczne.

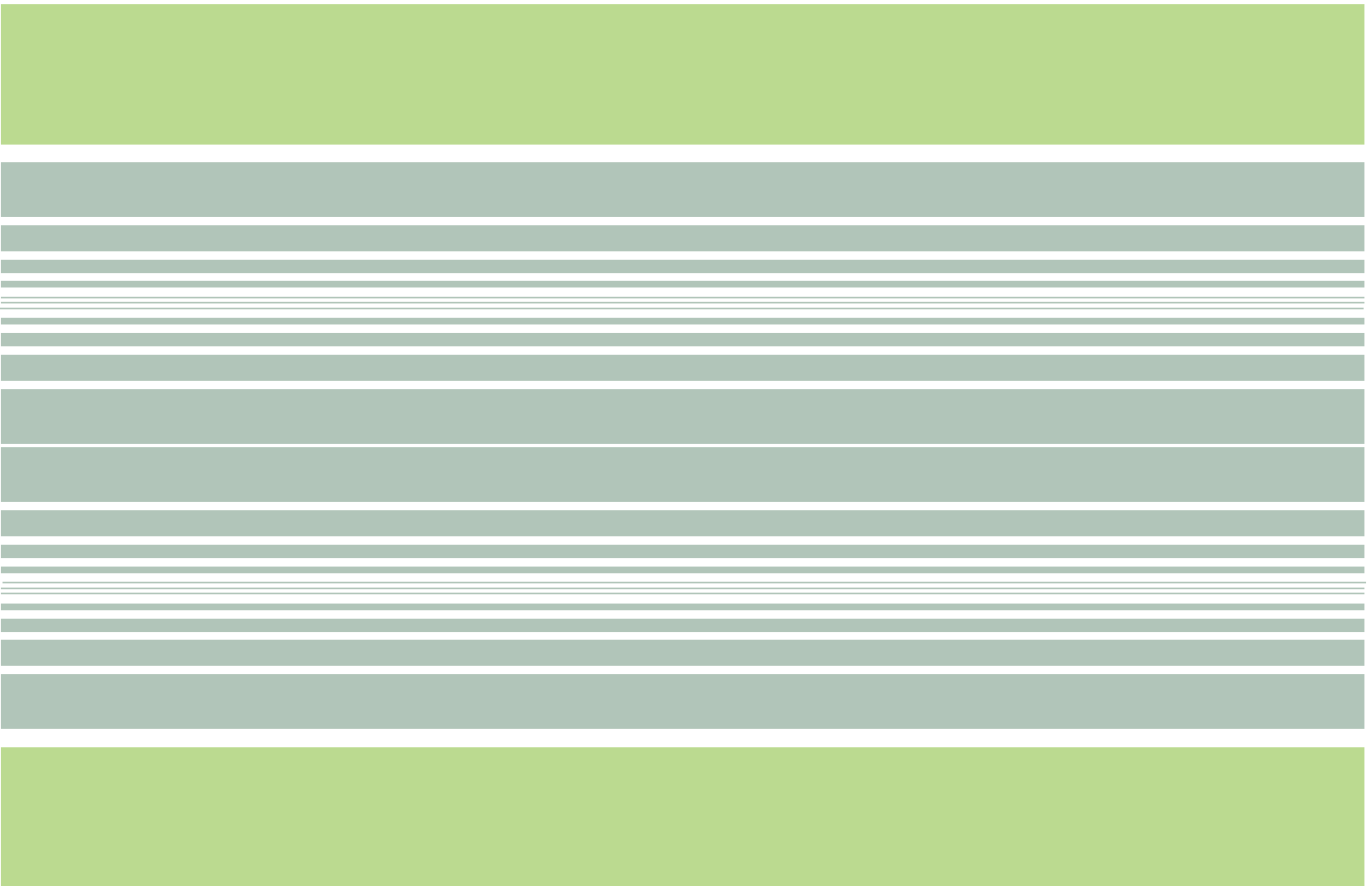

Projekt został zrealizowany przy wsparciu udzielonym przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego w ramach Funduszu Wymiany Kulturalnej.

Spis treści

Wstęp	5
Raport o stanie biblioteki	7
Analiza ankiety	15
Analiza SWOT	21
Misja biblioteki	23
Wizja biblioteki	23
Strategia Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. W. Gombrowicza w Kielcach	24
Wdrażanie strategii - Ewaluacja i Monitoring	31

W ramach realizowanego przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Programu Rozwoju Bibliotek, podczas warsztatów pt. **Biblioteki w społeczeństwie wiedzy – strategii dla przyszłości** został opracowany dokument wytyczający kierunki rozwoju Biblioteki do 2020 r. Do pracy nad strategią włączono 21 osób zajmujących kluczowe stanowiska dla organizacji i rozwoju biblioteki. Przeprowadzono warsztaty służące diagnozie stanu istniejącego i określeniu najważniejszych zadań i celów WBP. Za najważniejsze uznano:

- pracę bibliotekarzy z młodymi czytelnikami, wychowanie do kontaktu z biblioteką, promowanie czytelnictwa,
- wprowadzenie nowych form i technik udostępniania zbiorów (w związku z rozwojem nowych technologii informacyjnych),
- troskę o ofertę WBP, by była bogata, zróżnicowana i trafiała w oczekiwania czytelników,
- współpracę ze środowiskiem lokalnym,
- postawienie na łatwość dostępu do bibliotecznej oferty,
- ochronę zbiorów zabytkowych.

Podczas warsztatów została przeprowadzona analiza SWOT (określono mocne i słabe strony Biblioteki oraz szanse i zagrożenia), określono misję, powstała wizja Biblioteki, dwa cele strategiczne i 7 celów szczegółowych, a w konsekwencji sformułowano 23 projekty. Podstawowym celem programu jest:

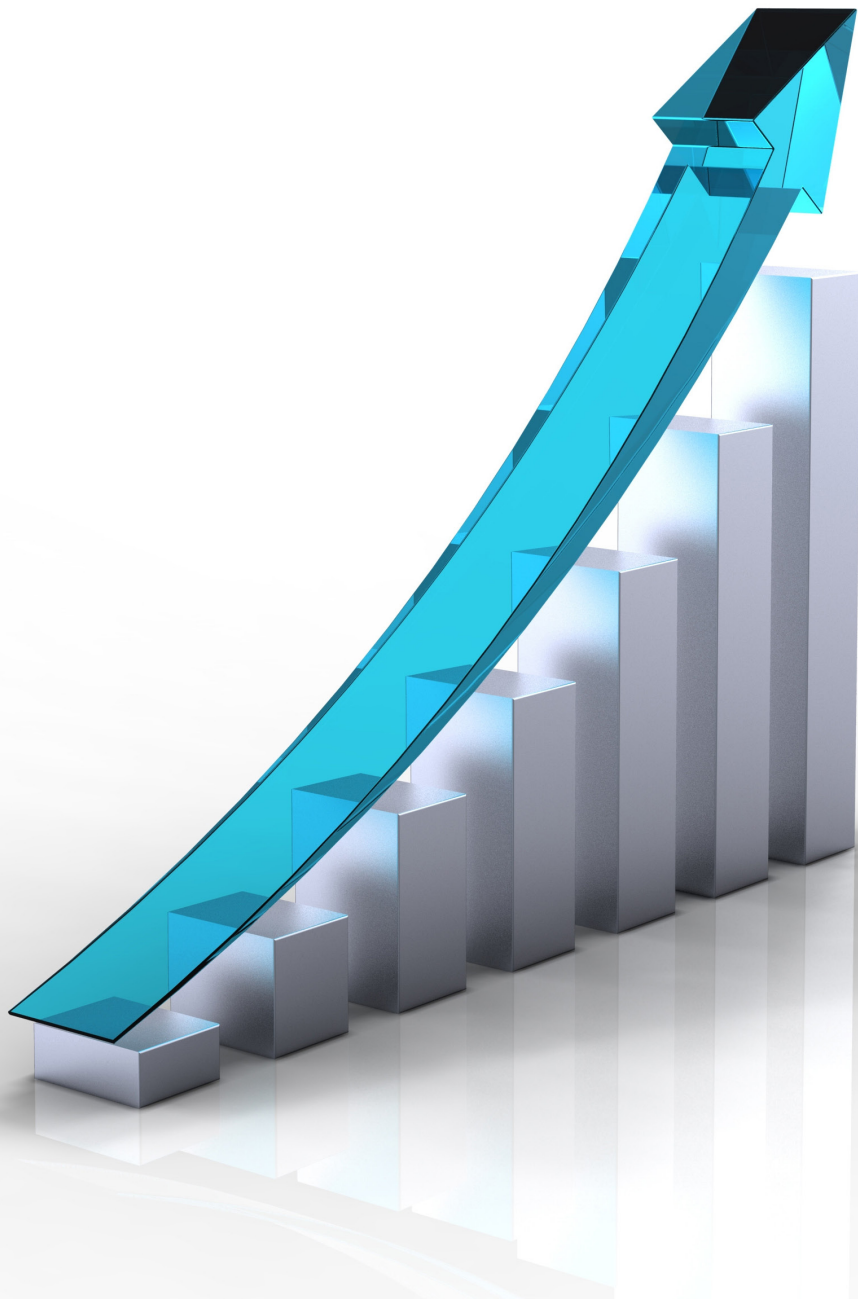
- uaktywnienie działalności Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej oraz innych bibliotek samorządowych w promocji biblioteki jako instytucji w środowisku lokalnym,
- tworzenie korzystnego wizerunku Biblioteki w środowisku,
- szeroka popularyzacja biblioteki oraz jej zbiorów, usług oraz działalności kulturalno-oświatowej jako centrum promocji czytelnictwa w regionie.

W naszej bibliotece cel ten zostanie zrealizowany przez: aktywny udział bibliotekarzy w upowszechnianiu i popularyzowaniu zbiorów biblioteki w bezpośrednich kontaktach z użytkownikami; inicjowanie działań promocyjnych wśród potencjalnych użytkowników biblioteki; tworzenie korzystnego wizerunku biblioteki. W warsztatach prowadzonych przez Andrzeja Dąbrowskiego, dyrektora WBP, uczestniczyli: J. Zielińska, M. Abram, M. Dula, D. Drzewicz, L. Gilewska, B. Grzęda, A. Kardynał, K. Krakowiak, A. Liszka, P. Łomiński, H. Panek, B. Piasecka, M. Pietrusik, B. Piotrowska, M. Pluta, M. Prońko, M. Sztuk, A. Strzępka, M. Śmietanka, M. Wawro.

Pracę redakcyjną, warsztaty i działania koordynujące wykonywali: Andrzej Dąbrowski – dyrektor WBP, Halina Panek, Dagmara Drzewicz. Zadania programu będą realizowane przez wszystkich pracowników WBP, a w części przy ich udziale oraz gminnych bibliotek samorządowych.

Przewiduje się okresową ocenę stanu realizacji Strategii Biblioteki. Ewaluację prowadzić będzie Dział Metodyki, Szkoleń i Analiz WBP. Zgromadzone informacje pozwolą dokonać okresowej (co 12 miesięcy) oceny stopnia realizacji strategii przez zespół z udziałem dyrekcji Biblioteki.

Tekst strategii oraz informacje o realizacji projektów upowszechnione zostaną na stronie Biblioteki, w biuletynie *Sprawozdania i Materiały WBP*, a także w mediach oraz podczas wewnętrznych spotkań w Bibliotece.

R A P O R T O S T A N I E

Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. W. Gombrowicza w Kielcach

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza w Kielcach jest największą, otwartą dla wszystkich biblioteką w województwie świętokrzyskim, finansowaną przez samorząd województwa świętokrzyskiego.

Do podstawowych funkcji należy:

- gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie, archiwizowanie i udostępnianie materiałów bibliotecznych służących obsłudze potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych, zwłaszcza dotyczących wiedzy o własnym regionie oraz dokumentujących jego dorobek kulturalny, edukacyjny i informacyjny,
- ochrona zabytkowych zbiorów bibliotecznych,
- pełnienie funkcji ośrodka informacji biblioteczno-bibliograficznej, organizowanie obiegu wypożyczeń międzybibliotecznych oraz opracowywanie i publikowanie bibliografii regionalnej, a także innych materiałów informacyjnych,
- badanie stanu i stopnia zaspokojenia zapotrzebowań użytkowników, analizowanie stanu, organizacji i rozmieszczenia bibliotek oraz formułowanie i przedstawianie organizatorom propozycji zmian w tym zakresie, przygotowywanie propozycji zmian,
- prowadzenie działalności badawczej, dokumentacyjnej i wydawniczej,
- udzielanie bibliotekom samorządowym pomocy instrukcyjno-metodycznej w zakresie realizacji przez nie zadań statutowych; sprawuje nadzór merytoryczny nad siecią 290 samorządowych bibliotek publicznych; współpracuje z władzami samorządowymi w zakresie poprawności funkcjonowania bibliotek.

WBP wykonuje zadania powiatowej biblioteki publicznej w powiecie kieleckim (na mocy porozumienia zawartego ze Starostwem Powiatowym w Kielcach).

W 2008 roku WBP w Kielcach odznaczona została przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich medalem *Bibliotheca Magna Perennisque*.

Lokal, usytuowanie Biblioteki

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Kielcach od października 2007 roku posiada własny zmodernizowany budynek, bez barier architektonicznych, dostosowany do potrzeb współczesnych użytkowników. Nowa siedziba w pełnym zakresie spełnia standardy i wymogi współczesnych bibliotek i należy do najnowocześniejszych w województwie. Łączna powierzchnia pomieszczeń Biblioteki wynosi prawie 4500 m². Wyposażona jest w nowoczesny sprzęt biblioteczny, informatyczny oraz system zabezpieczenia zbiorów.

Budynek posiada podjazdy, windy, stanowiska dla osób niepełnosprawnych oraz 70 miejsc parkingowych. Biblioteka zapewnia użytkownikom około 120 miejsc w czytelniach oraz ponad 50 stanowisk komputerowych z bezpłatnym dostępem do Internetu. Na kilku stanowiskach zainstalowany jest sprzęt specjalistyczny z oprogramowaniem dla osób niewidomych i niedowidzących.

Usytuowanie Biblioteki w centralnym punkcie miasta (dogodny dojazd), w pobliżu szkół oraz wyższych uczelni, instytucji kultury, a poza tym powszechna dostępność usług, zarówno dla dzieci, młodzieży i osób starszych – czyni z Biblioteki jedną z najważniejszych, powszechnie dostępnych instytucji kultury w mieście i Regionie Świętokrzyskim.

Posiadane zasoby materialne

WBP ma bogate tradycje historyczne, Biblioteka jest kontynuatorką biblioteki utworzonej w 1909 r. przez Towarzystwo Biblioteki Publicznej w Kielcach. Specyfiką Biblioteki są bogate i zróżnicowane tematycznie zbiory. Liczą one ponad **347 tys.** jednostek inwentarzowych, w tym ok. **270 tys.** książek. Biblioteka w sposób usystematyzowany gromadzi publikacje z różnych dziedzin wiedzy (książki naukowe, popularnonaukowe, beletrystkę), wydawnictwa multimedialne: filmy na płytach DVD, muzyka na płytach CD, edukacyjne gry komputerowe, „książka mówiona” na kasetach magnetofonowych (ok. 5.000 tytułów) oraz audiobooki – dla czytelników wszystkich grup wiekowych.

Zbiory Biblioteki wzbogaca ponad 50-tysięczna **kolekcja zabytkowa**, w tym: ponad **6 tys.** starych druków, blisko 200 rękopisów i zespołów rękopiśmiennych, 2 tys. druków muzycznych oraz ok. **40 tys.** książek i czasopism z XIX i pierwszej połowy XX wieku. Ponad 50-tysięczna kolekcja zbiorów zabytkowych zaliczana jest do *Narodowego Zasobu Bibliotecznego*.

Jako jedyna Biblioteka w województwie posiada: bogaty księgozbiór regionalny (książki, czasopisma, dokumenty życia społecznego od XIX wieku), największy zbiór „książki mówionej”, zbiór czasopism – od XIX wieku – ok. 30 tys. oraz bogatą, publicznie dostępną kolekcję czasopism – ponad 300 tytułów czasopism z bieżącej prenumeraty.

Biblioteka prowadzi własną politykę gromadzenia zbiorów, dokonuje systematycznych zakupów nowości bibliotecznyc, uwzględniając potrzeby i zainteresowania użytkowników oraz analizując wykorzystanie materiałów bibliotecznyc w poszczególnych latach. Rocznie do zbiorów Biblioteki wpływa ok. **19 tys.** (2010 r.) jednostek inwentarzowych, w tym z zakupu ponad **14 tys.** jedn. inw. na kwotę ponad **510 tys. zł.**

W ramach ochrony, ratowania dziedzictwa kulturowego, w tym także regionalnego dorobku piśmienniczego, a także poprawy ich dostępności Biblioteka od ponad czterech lat prowadzi prace nad digitalizacją zbiorów. We własnej pracowni oraz zlecając wykonanie przenosi na nośniki elektroniczne cenne, zabytkowe kolekcje: starodruki i rękopisy oraz publikacje regionalne: XIX-wieczne książki i czasopisma. Pod koniec 2008 roku została uruchomiona *Świętokrzyska Biblioteka Cyfrowa*, której zasób liczy obecnie ponad **11 500 publikacji**.

Stan zbiorów WBP na 31.12.2010 r.:

Ogółem zbiory – **347 296** jedn. inw., w tym:

książki – **269 559** wol.

czasopisma (oprawne) – **27 274** wol.

zbiory specjalne – **50 463** jedn. inw., w tym

audiowizualne (książka mówiona, film, muzyka) – **36 965** jedn. inw.

Z ogólnej liczby zbiorów większość, ponad **70%** to poszukiwana i wykorzystywana literatura popularnonaukowa i naukowa.

Potencjał kadrowy

W bibliotece zatrudnionych jest ogółem **83** osoby, w tym **54** pracowników merytorycznych. Należy podkreślić, że kadra stanowi mocną stronę biblioteki. Zespół pracowników jest dobrze przygotowany i wykwalifikowany. Kadra jest stabilna, z dużym doświadczeniem, z odpowiednim przygotowaniem i wiedzą – niezbędną współczesnemu bibliotekarzowi. Sprawą priorytetową dla Biblioteki jest profesjonalizm w obsłudze wszystkich użytkowników. Misją bibliotekarzy jest zapewnienie użytkownikom jak najłatwiejszego i szybkiego dostępu do książki i informacji. W grupie pracowników merytorycznych wieloletnie doświadczenie (tj. ponad 10 lat pracy) posiada 53 % bibliotekarzy. Zauważalny jest napływ do Biblioteki ludzi młodych najczęściej z wykształceniem bibliotekarskim, ale także informatycznym i historycznym.

Wykształcenie pracowników merytorycznych:

- wyższe 95%, w tym bibliotekoznawstwo - 80%; (2 osoby - średnie bibliotekarskie)
- 3 osoby uzupełniają swoje wykształcenie: 2 - podyplomowe (bibliotekoznawstwo), 1 - zaoczne studia bibliotekoznawstwo i informacja naukowa.

Struktura wiekowa pracowników merytorycznych:

25-35 lat - 42 %; 36-45 - 31 %; 46-55 - 18 %; powyżej 55 lat - 3% .

Pozytywnym zjawiskiem jest napływ młodych wykształconych pracowników, kompetentnych, zwłaszcza w zakresie informatyki bibliotecznej, technologii cyfrowych, działalności organizacyjnej. Staramy się sprawnie połączyć doświadczenie pracowników i ich zdolności organizacyjne z otwartością i aktywnością młodych bibliotekarzy nastawionych na zmiany, na nowoczesność w bibliotece.

Pracownicy biblioteki uczestniczą we wszystkich szkoleniach organizowanych dla bibliotek publicznych w województwie świętokrzyskim. Aktywnie uczestniczą także w seminariach i konferencjach ogólnopolskich - rocznie uczestniczy w nich ponad 10 osób. Biorą także udział w szkoleniach z zakresu znajomości języków obcych.

Pracownicy biblioteki wynagradzani są zgodnie z regulaminem wynagradzania WBP. Mają możliwość awansów na wyższe stanowiska. Corocznie ok. 10-12 osób otrzymuje nagrodę Dyrektora (wręczana najczęściej z okazji Dnia Bibliotekarza). Kierowane są także wnioski o nagrodę Marszałka Województwa np. w 2009 r. nagrodę otrzymały 3 osoby.

Biblioteka posiada własne wypracowane przez lata procedury zarządzania kadrą. Podział zadań zdefiniowany jest w stale aktualizowanym Regulaminie Organizacyjnym Biblioteki, opisującym szczegółowe zadania poszczególnych działów.

Biblioteka prowadzi staże i praktyki studentów, niektórzy z nich zatrudniani są w bibliotece po zakończeniu studiów.

Zakres świadczonych usług

Biblioteka intensywnie rozwija swoją działalność, a jej oferta nakierowana jest przede wszystkim na potrzeby współczesnego odbiorcy kultury.

Znaczącym zmianom uległy warunki przechowywania zgromadzonego zasobu. Poprawiony został komfort korzystania ze wszystkich kategorii zbiorów. W trosce o zaspokojenie różnorodnych zainteresowań i zapotrzebowań użytkowników, biblioteka prowadzi wypożyczanie zbiorów na zewnątrz oraz udostępnianie prezencyjne na miejscu w bibliotece. W dwóch wypożyczalniach i dwóch czytelnich w tzw. **wolnym dostępie do zbiorów** udostępniane jest ponad **50 tys. jedn. inw.** – książek dla dzieci, młodzieży i dorosłych, zasób multimedialny (film, muzyka, gry edukacyjne), czasopisma z bieżącej prenumeraty (ponad **300 tytułów**).

Użytkownikom służą: **Wypożyczalnia Ogólna i „Książki mówionej”, Medi@teka; Czytelnia Ogólna z bezpłatnym dostępem do internetu na 23 stanowiskach komputerowych, Czytelnie Zbiorów Regionalnych oraz Zabytkowych**, a także **Informatorium i Ośrodek Informacji Europejskiej**.

Czas udostępniania zbiorów jest dostosowany do potrzeb użytkowników: codziennie w godzinach 9⁰⁰-19⁰⁰ w środy i w soboty 9⁰⁰-15⁰⁰. W niedzielę biblioteka nie udostępnia zbiorów.

Na bieżąco udzielane są informacje (rzeczowe, bibliograficzne oraz biblioteczne) zgłaszającym się użytkownikom we wszystkich czytelniach, wypożyczalniach oraz innych działach biblioteki. Informacje udzielane są bezpośrednio zgłaszającym się użytkownikom na miejscu w Bibliotece, telefonicznie oraz pocztą elektroniczną.

Biblioteka w województwie świętokrzyskim jest największym ośrodkiem informacji o regionie, tworzą go:

- Czytelnia Zbiorów Regionalnych, posiadająca oprócz tradycyjnych zbiorów regionalnych (książki, czasopisma), bogaty zbiór dokumentów życia społecznego.
- Dział Informacji i Bibliografii Regionalnej, który opracowuje i wydaje roczniki **Bibliografii Regionalnej Województwa Świętokrzyskiego**, zestawienia bibliograficzne oraz różne tematyczne bibliografie, udziela informacji i odpowiedzi na kwerendy użytkowników; prowadzi także **Ośrodek Informacji Europejskiej**, w którym użytkownik oprócz bieżącej informacji, może także otrzymać (bezpłatnie) materiały dotyczące problemów współczesnej Europy; od 2009 r. tworzona jest baza artykułów prasowych z zakresu problemów UE.
- Świętokrzyska Biblioteka Cyfrowa, w której udostępniamy ponad 11500 publikacji.

Od 2006 r. użytkownicy WBP z Kielc i regionu mogą korzystać z pierwszej w województwie świętokrzyskim **Medi@teki** – łączącej tradycyjne funkcje biblioteki ze współczesnymi tj. możliwością korzystania także ze zbiorów muzycznych, filmowych, programów informatycznych i gier edukacyjnych. Medi@teka stała się miejscem szczególnie odwiedzanym przez ludzi młodych. Dodatkowo czytelnikom służy **Wypożyczalnia Międzybiblioteczna** sprowadzająca zbiory na życzenie czytelników z innych bibliotek w kraju.

Bibliotekarze pragną, aby nasza instytucja była „biblioteką równych szans”, w tym celu gromadzone są i udostępniane kasety z nagraniami literatury oraz audiobooki. Utworzone zostało stanowisko ze specjalnym oprogramowaniem dla osób niewidomych i niedowidzących (i dostępem do Internetu). W 2010 roku w ramach realizacji programu „Biblioteka równych szans” liczba stanowisk dostosowanych do potrzeb osób niewidomych i niedowidzących została powiększona o: 2 stanowiska lektorskie, powiększalnik cyfrowy oraz 1 stanowisko komputerowe DELL wyposażone w monitor brajlowski, klawiaturę i drukarkę brajlowską oraz specjalistyczne oprogramowanie.

Wszystkie kategorie zbiorów biblioteka udostępnia bezpłatnie, zapewnia także bezpłatny dostęp do Internetu oraz elektronicznych baz (prawnych Lex; EBSCO; Przewodnik Bibliograficzny; Bibliografia Zawartości Czasopism; PRASA itp.). Użytkownicy mają możliwość korzystania z innych usług np. wykonywania dokumentów wtórnych tj. ksero, skanowanie, kopiowanie na nośniki elektroniczne za niewielką opłatą.

Biblioteka dysponuje elektronicznym katalogiem zbiorów (ok. 70% całości zbiorów). Od 2010 r. użytkownicy mogą rezerwować on-line książki przechowywane w magazynach. Istnieje możliwość rezerwowania książek wypożyczonych, sprawdzenia stanu wypożyczeń na swoim koncie czytelniczym.

Użytkownicy cenią sobie jakość usług Biblioteki oraz profesjonalizm pracowników. Świadczą o tym ich wypowiedzi i ocena pracy biblioteki w ankiecie (zał. nr 1), w mediach i na forach dyskusyjnych oraz wzrastająca od 2 lat liczba stałych czytelników, liczba udostępnionych materiałów bibliotecznych oraz korzystających z czytelni i innych działów biblioteki.

Biblioteka prowadzi bogatą działalność promocyjną i popularyzatorską, ma bogate doświadczenia w organizacji różnych form pracy z czytelnikiem oraz środowiskiem bibliotekarskim. Prowadzi

szeroką współpracę z różnymi instytucjami kultury, bibliotekami różnych sieci, szkołami, towarzystwami i stowarzyszeniami w mieście, województwie oraz kraju. Upowszechnia książkę, czytelnictwo oraz regionalny dorobek kulturalny poprzez różne formy pracy z czytelnikiem dziecięcym oraz dorosłym (konkursy literackie i plastyczne, quizy, edukacyjne gry i zabawy, *Świętokrzyskie Spotkania z Literaturą, Dyskusyjne Kluby Książki*, spotkania autorskie z pisarzami, krytykami literackimi, reżyserami, warsztaty tematyczne, imprezy integracyjne, promocje książek, projekcje filmów dokumentalnych. Inicjuje i koordynuje w województwie różne przedsięwzięcia (*Świętokrzyskie Spotkania z Literaturą*, cykle spotkań z pisarzami i krytykami dla środowiska bibliotekarskiego i uczniów), aktywnie uczestniczy w akcjach ogólnopolskich np. *Cała Polska Czyta Dzieciom, Tydzień Bibliotek*. Promuje kulturę regionu, artystów (także młodych), pisarzy poprzez organizowanie wystaw tematycznych bądź indywidualnych malarzy, rzeźbiarzy, fotografików itd. Organizuje ogólnopolskie konferencje, szkolenia, warsztaty i seminaria dla bibliotekarzy oraz czytelników. Propaguje także wiedzę z zakresu historii książki, o bogatej kolekcji zabytkowej np. prezentacje najciekawszych zbiorów, lekcje biblioteczne i wystawy. W ciągu roku Biblioteka organizuje ok. 200 imprez kulturalnych.

Rocznie odwiedza Bibliotekę ponad 380 tys. użytkowników, którym udostępnia się ponad 890 tysięcy materiałów bibliotecznych. Z Biblioteki korzysta rocznie od 24-25 tysięcy stałych czytelników. Od trzech lat obserwujemy tendencję wzrostową. W latach 2008-2010 liczba stałych czytelników zwiększyła się z 15000 do 24500.

Biblioteka w nowej siedzibie stała się miejscem nie tylko udostępniania zbiorów i udzielania informacji ale miejscem przyjaznym dla spotkań różnych kategorii użytkowników.

Swoją działalność WBP promuje: w mediach, na stronie internetowej, na której zamieszczane są aktualne informacje o działalności biblioteki, we własnych informatorach, folderach oraz w ulotkach, na plakatach i zaproszeniach informujących o organizowanych imprezach. Na stronie Biblioteki systematycznie zamieszczane są zaproszenia i aktualizowane usługi Biblioteki. Na blogu **PARNAS** popularyzowana jest twórczość młodych poetów. Zróżnicowane potrzeby naszych użytkowników w zakresie usług bibliotecznych podlegają ciągłej analizie i weryfikacji, dzięki czemu możemy dostosowywać do nich ofertę Biblioteki i zachować jej uniwersalny charakter. Wszyscy użytkownicy oprócz możliwości korzystania z tradycyjnych źródeł informacji, piśmiennictwa drukowanego, mają możliwość korzystania z multimediiów, baz elektronicznych pełnotekstowych i bibliograficznych, komputerowych programów edukacyjnych, z bezpłatnego dostępu do Internetu.

Nadal istnieją duże potrzeby w zakresie gromadzenia literatury dla osób kształcących się i doszkalających, ale także literatury wspomagającej indywidualny rozwój osobowościowy i kompensującej trudny dzień codzienny. Świadczy o tym wspomniany wzrost liczby czytelników, zwłaszcza studentów i młodzieży uczącej się. Wzrasta także liczba korzystających z udostępniania prezencyjnego i dostępu do Internetu oraz liczba udzielonych informacji. W 2010r. do użytkowników korzystających z usług WBP skierowano ankietę. Celem jej było zebranie opinii czytelników o zasobach, usługach biblioteki oraz ich oczekiwaniach wobec biblioteki. Z analizy zebranych ankiet wynika, że czytelnicy chętnie korzystają z usług biblioteki, pozytywnie oceniają pracę bibliotekarzy oraz działalność biblioteki (analiza ankiety zał. nr 1).

W swoich opiniach cenią sobie w bibliotece zwłaszcza:

- wolny dostęp do półek w wypożyczalniach i czytelnich, który zdecydowanie zachęca czytelników do samodzielnych poszukiwań,
- dobry stan zbiorów i ich aktualność,
- kompleksowość usług bibliotecznych (możliwość skorzystania z pełnej oferty Biblioteki w trakcie jednej wizyty),
- poszanowanie czasu czytelnika (czas oczekiwania czytelników na różne usługi skrócono do minimum; jest także możliwość wykonania kopii zamówionych materiałów),
- łatwy dostęp do informacji w różnych częściach Biblioteki,
- katalogi, zarówno tradycyjne jak też elektroniczne są dokładnym źródłem informacji o gromadzonych zbiorach,

- wygląd Biblioteki, ładny wystrój, aranżacje pomieszczeń sprzyjające komfortowi pracy: funkcjonalność, łatwy dostęp do poszczególnych działów i agend, estetyka i porządek,
- personel jest mocną stroną placówki - pozytywnie oceniono kompetencje pracowników, ich wiedzę fachową, przyjazną postawę, kulturę osobistą i pozytywne nastawienie do czytelnika, dobrą organizację pracy,
- miła atmosfera i przytulne wnętrza sprzyjają spotkaniom młodzieży oraz starszych na terenie Biblioteki, także w celach towarzyskich i pracy własnej (np. przygotowanie do lekcji z wykorzystaniem własnych materiałów lub lektura prywatnych książek itp).

Zdaniem czytelników, pracownicy Biblioteki wzbudzają zaufanie, są mili i kulturalni wobec użytkowników, otwarci na ich potrzeby i problemy związane z dostępem do poszukiwanych materiałów.

Inne propozycje czytelników:

- samoobsługowe ksero,
 - większa liczba egzemplarzy książek najczęściej poszukiwanych,
 - więcej terminali z katalogami elektronicznymi Biblioteki (kolejki wydłużają czas oczekiwania na skorzystanie z oferty Biblioteki),
 - zwiększenie powierzchni Medi@teki,
 - brak kącika dla najmłodszego czytelnika „Kącika Malucha” (małej czytelnicy np. z zabawkami),
- Analiza ankiet w załączeniu (zał. nr 1).

Finanse Biblioteki

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Kielcach jest finansowana przez samorząd województwa świętokrzyskiego. Mocną stroną Biblioteki jest stabilne źródło finansowania ze strony samorządu.

W 2010r. dotacja podmiotowa wynosiła - **5 208 690** zł

- roczny koszt zakupu książek - **510 121** zł
- roczna prenumerata czasopism - **54 485** zł

Dyrekcja i pracownicy Biblioteki wykazują pomysłowość i aktywność w opracowywaniu wniosków w celu pozyskania dodatkowych środków na działalność statutową bibliotek. Ich działania są skuteczne np. w 2009 roku w ramach Programów Operacyjnych MKiDN Biblioteka pozyskała łącznie - **107 500** zł.; w 2010r. - ok. **180 000** zł.

Biblioteki publiczne w województwie świętokrzyskim

1. Stan bibliotek publicznych (na 31.12.2010r.)

290 bibliotek, 70 w miastach, 223 na wsi, w tym: **188** filii bibliotecznych (mniej o 3), w miastach 38, na wsi 150 (mniej o 3).

Corocznie sieć bibliotek ulega zmniejszeniu: w 2009 roku zlikwidowano dwie filie biblioteczne, w 2010r. - trzy filie biblioteczne, w bieżącym roku władze samorządowe gmin planują likwidację kolejnych filii.

Status formalno-prawny bibliotek

- 90** bibliotek gminnych posiada status instytucji kultury (biblioteki są wpisane do rejestru instytucji kultury),
- 11** bibliotek gminnych działa w strukturach gminnych ośrodków kultury (łącznie 26 biblioteki),
- 4** biblioteki publiczno-szkolne,

- 2 gminy nie realizują zadań ustawowych i nie prowadzą bibliotek publicznych:
- **Moskorzew** - powiat włoszczowski (w 2000 r. w ramach oszczędności finansowych zlikwidowano gminną bibliotekę publiczną i filię),
 - **Wiślica** - powiat buski (GBP nie działa od 2001 r. z powodu braku lokalu),
- 8** bibliotek realizuje zadania powiatowe.

Zbiory biblioteczne

Stan zbiorów w 2010 roku w bibliotekach publicznych województwa wynosił **4 507 293** jednostki inwentarzowe, w tym **4 439 574** wol. książek oraz **67 719** jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych.

Ogółem w województwie do bibliotek publicznych zakupiono **87 791** jedn. inw. w tym: **85 013 wol.** książek oraz **2 778** jedn. inw. zbiorów specjalnych. Wskaźnik zakupu książek na 100 mieszkańców w województwie wyniósł **6,9** (więcej o 0,2 wol.)

Na zakup zbiorów wydano ogółem **2 074 822** zł, w tym:

- ze środków organizatora zakupiono **70 905** jedn. inw., na kwotę **1 659 914** zł
- z dotacji celowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego zakupiono **16 059** zbiorów na kwotę **338 431** zł.

Duża część zbiorów w bibliotekach publicznych, zwłaszcza wiejskich, wymaga selekcji i aktualizacji nowymi nabytkami. Słaba jest oferta prasowa bibliotek zwłaszcza w mniejszych miejscowościach.

Czytelnicy

W bibliotekach publicznych województwa świętokrzyskiego w 2009r. zarejestrowano ogółem **176 461 czytelników** (1,2% spadku) w tym: w miastach - **111 745** czytelników (0,3% spadku).

Zasięg czytelnictwa wyniósł **13,9%** (czytelników na 100 mieszkańców).

Zmniejszyła się także liczba czytelników do lat 15; w 2010 r. zarejestrowano **45 485**; stanowili oni 25,8 % ogółu czytelników.

Udostępnianie

W 2010r. znacząco wzrosła liczba udostępnionych zbiorów. Na zewnątrz wypożyczono ogółem **3 491 393** jedn. inw. (wzrost o **35 341** jedn. inw., tj. **1 %** wzrostu), w tym:

- **2 187 222** jedn. inw. w miastach (+ **87 814** jedn. inw. - wzrost o **4,1%**)
- **1 304 171** jedn. inw. na wsi (- **52 473** jedn. inw. - spadek o **3,8%**).

Wypożyczenia na 100 mieszkańców w województwie wynoszą 275,5 wol.

Zmniejszyła się (kolejny rok) liczba wypożyczeń do lat 15; zarejestrowano **875 793** jedn. inw. wypożyczeń (- **31 605**, tj. spadek o 3,8%). Wypożyczenia dla najmłodszych stanowią 25,1 % ogólnej liczby wypożyczeń.

Preferencje czytelnicze są zróżnicowane. Obserwuje się stale wzrastające zainteresowanie czytelników literaturą edukacyjną dla osób kształcących się i doszkalających, ale także literaturą wspomagającą indywidualny rozwój osobowościowy i kompensującą trudy dnia codziennego. Brak pełnych możliwości zaspokojenia oczekiwań powoduje wzrost liczby czytelników korzystających z udostępniania prezencyjnego i dostępu do Internetu.

Na miejscu w czytelnich zarejestrowano:

- 1 315 370 udostępnionych zbiorów (- 11 356)
- 557 440 udzielonych informacji (- 25 884)

Odwiedziny w bibliotekach ogółem - 2 271 506 osób (wzrost o 14 432), w tym na imprezach bibliotecznych - 149 632 (spadek o 207)

Lokale biblioteczne

Od kilku lat pozytywnie zmienia się sytuacja lokalowa bibliotek oraz ich wyposażenie w sprzęt podstawowy techniczny. W 2010r. siedem bibliotek korzystnie zmieniło lokale. Biblioteki otrzymały m.in. większy metraż, dogodniejszą lokalizację, zostały doposażone w kompletnie nowy sprzęt biblioteczny. Przeprowadzono remont 47 lokali bibliotecznych, w tym w czternastu kapitalne remonty. 24 biblioteki doposażyły swoje lokale w nowy sprzęt biblioteczny, w tym dziewięć bibliotek otrzymało kompletnie nowe wyposażenie.

Kadra bibliotekarska

W bibliotekach publicznych województwa świętokrzyskiego zatrudnionych jest 692 pracowników (więcej o 9), w tym:

- 526 na stanowiskach bibliotekarskich (mniej o 3), w tym: w miastach 281 (bez zmian), na wsi 245 (mniej o 3),
- 347 z wykształceniem wyższym (więcej o 23), w tym bibliotekarskim 277 osób (więcej o 18)
- 134 z wykształceniem średnim bibliotekarskim (mniej o 7)
- 115 bez wykształcenia bibliotekarskiego
- 37 doksztalca się na studiach wyższych, (w tym 26 osób - bibliotekoznawstwo).

Komputeryzacja

Automatyzacja procesów bibliotecznych jest realizowana w 55 bibliotekach o różnym stopniu zaawansowania. W większości polega ona na tworzeniu baz danych rejestrujących własne zbiory i budowaniu katalogów. Skomputeryzowane czynności biblioteczne:

- tworzenie własnych baz katalogowych (48)
- rejestracja czytelników i wypożyczeń (24)
- przejmowanie danych z obcych baz (45)
- tworzenie własnych baz bibliograficznych i innych (12)
- wykorzystanie komputera do innych czynności bibliotecznych np. gromadzenie i ewidencja.

Wykorzystywane są następujące programy: MAK, *Mateusz*, **WebMak**, SOWA, LIBRA 2000.

Łącznie 225 bibliotek posiada komputery (tj. 77,5%), dysponują 998 zestawami komputerowymi. Większość z nich, szczególnie w bibliotekach terenowych, są to komputery które trafiły do bibliotek w ramach programu IKONKA. Otrzymany sprzęt pozwolił na uruchomienie dostępu do Internetu. Posiada go 74,4% bibliotek publicznych województwa świętokrzyskiego, 71% udostępnia Internet czytelnikom.

Analiza ankiety

Załącznik do Raportu Nr 1

1. Korzystam z biblioteki (czytelnik mógł wybrać tylko 1 odpowiedź):

Odpowiedzi	Liczba	Dane w %
bardzo rzadko	4	1,4
rzadko	24	8,4
często	92	32,5
bardzo często	161	57
nie udzielono odpowiedzi	2	0,7
Razem	283	100

2. Korzystam z następujących usług bibliotecznych (można było zakreślić więcej niż 1 odpowiedź):

Odpowiedzi	Liczba osób	Dane w %
Wypożyczanie książek	254	89
Wypożyczanie multimedialnych	149	52
Zbiory w czytelnich	124	43
Wypożyczalnia międzybiblioteczna	18	6
Internet	128	45
Świętokrzyska Biblioteka Cyfrowa	25	8
Ksero	79	27
Imprezy kulturalno-oświatowe	26	9
Inne	6	2

Czytelnicy (283 osoby) najchętniej korzystają z usług wypożyczalni, zbiorów multimedialnych, Internetu, czytelni oraz ksero.

W pytaniu ostatnim *inne*: czytelnicy wymieniali spotkania z ciekawymi ludźmi, wernisaże, Dyskusyjny Klub Książki – co w zasadzie umieścić można w kategorii *imprezy kulturalno-oświatowe*.

3. Znajduję w bibliotece to czego oczekuję (czytelnik mógł wybrać tylko 1 odpowiedź):

Odpowiedzi	Liczba osób	Dane w %
zawsze	77	27,2
często	173	61,1
rzadko	16	5,7
bardzo rzadko	-	-
nigdy	-	-
nie udzielono odpowiedzi	17	6

Prawie 90% badanych znajduje w bibliotece to, czego oczekuje – zawsze lub często.

4. Z nowości wydawniczych (książek, czasopism, zbiorów multimedialnych) w bibliotece/mediatece korzystam (czytelnik mógł wybrać tylko 1 odpowiedź):

Odpowiedzi	Liczba osób	Dane w %
często	143	51,5
rzadko	109	38,5
nie korzystam	25	8
nie udzielono odpowiedzi	6	2

Połowa naszych czytelników korzysta z nowości wydawniczych.

5. Jeśli korzystasz z nowości wyd. (...) określ ich przydatność, adekwatność do Twoich oczekiwań (czytelnik mógł wybrać tylko 1 odpowiedź):

Odpowiedzi	Liczba	Dane w %
bardzo przydatne i oczekiwane	100	35
owszem przydatne	149	53
zupełnie nieprzydatne	2	0,7
nie udzielono odpowiedzi	32	11,3

Czytelnicy ocenili nowości wydawnicze jako *bardzo przydatne i owszem przydatne*. 99 % pozytywnych odpowiedzi.

Dodawano komentarze nie zawsze adekwatne do pytania. 28 osób wyraziło zadowolenie z korzystania z biblioteki (Pozytywne komentarze pod adresem obsługi, atmosfery i całej biblioteki). Czytelnicy dopisywali również swoje sugestie dotyczące zbiorów bibliotecznych, najczęściej pojawiały się:

- Zwiększyć ilość zakupywanych nowości
- Więcej filmów w Mediatece
- Nowości w większej ilości egzemplarzy (1 tytuł w wielu egzemplarzach)
- Aby książki dostępne tylko w czytelniach znajdowały się również w wypożyczalni

- Zbyt długi okres oczekiwania na książkę wypożyczoną przez innego czytelnika (ponieważ można trzykrotnie prolongować datę zwrotu książki)
- Dłuższe terminy wypożyczeń oraz możliwość prolongowania daty zwrotu filmów
- Za drogie ksero
- Możliwość wypożyczenia gazet
- Więcej wydawnictw popularnonaukowych
- Więcej lektur
- Więcej publikacji medycznych, wydawnictw naukowych uniwersytetów z całej Polski i katalogów wystaw muzealnych z kraju
- prośby o możliwość rezerwacji on-line
- więcej kina ambitnego, a mniej komercji w Mediatece

Pozostają jeszcze komentarze jednostkowe, które w dużej mierze dotyczą sugestii zakupu książek specjalistycznych np. z medycyny, technologii komputerowych, historii sztuki, antropologii, kosmetologii, motoryzacji, sportu, seksuologii, psychologii, fantastyki, czy też książek w języku angielskim. Kilka komentarzy neutralnych (3).

6. Poziom udzielanych przez pracowników informacji oceniam

(czytelnik mógł wybrać tylko 1 odpowiedź):

Odpowiedzi	Liczba osób	Dane w %
bardzo dobrze	221	78,1
dobrze	54	19,1
źle	0	-
bardzo źle	0	-
nie mam zdania	2	0,7
nie udzielono odpowiedzi	6	2,1

Praktycznie 100 % badanych w tym pytaniu stwierdziło, że poziom udzielanych przez pracowników informacji ocenia *bardzo dobrze* i *dobrze*.

7. W korzystaniu z biblioteki (czytelnik mógł wybrać tylko 1 odpowiedź):

Odpowiedzi	Liczba osób	Dane w %
napotykam utrudnienia	22	8
nie napotykam utrudnień	235	83
nie udzielono odpowiedzi	26	9

Aż 83% czytelników jest zadowolonych z korzystania z biblioteki i nie napotkało żadnych utrudnień. Największym problemem dla czytelników jest to, iż nie mogą odnaleźć książek na półkach w wolnym dostępie (8).

8. Wyposażenie biblioteki, standard oferowanych usług jest wg mnie

(czytelnik mógł wybrać tylko jedną odpowiedź):

Odpowiedzi	Liczba	Dane w %
bardzo dobry	166	59
dobry	98	34,7
nieodpw. do moich oczekiwań	1	0,3
nie udzielono odpowiedzi	18	6

Większość badanych czytelników (93 %) ocenia wyposażenie i standard usług jako *bardzo dobry i dobry*. Komentarze do pytania znów nieadekwatne (pozytywne opinie, ludzie cenią WBP za profesjonalizm, nowoczesność itp.)

9. W jaki sposób dowiedział(a) się Pan(i) o możliwości korzystania z naszej biblioteki?

(czytelnik mógł wybrać tylko 1 odpowiedź):

Odpowiedzi	Liczba osób	Dane w %
z mediów	41	14
ze strony internetowej	55	19
bezpośrednio od bibliotekarza	88	31
od znajomych	138	49
inne	19	7

Czytelnicy zakreślali więcej niż jedną odpowiedź.

Z odpowiedzi wynika, że najlepszym źródłem informacji o możliwości korzystania z WBP są *znajomi*, którzy polecają bibliotekę innym oraz *bezpośredni kontakt* z bibliotekarzem. W pytaniu o *inne źródła* najczęstsza odpowiedź to: jestem od lat stałym czytelnikiem (7), z uczelni (1), wycieczka szkolna (1), podczas podbijania obiegowki (1), ze spaceru w pobliżu (2).

10. Bardzo prosimy o krótką wypowiedź na temat innych Pana/Pani oczekiwań wobec biblioteki lub opinię dotyczącą korzystania z usług bibliotecznych.

Ankietowani traktowali to pytanie podobnie jak pytanie nr 5. Wpisywali zarówno oczekiwania, pozytywne komentarze jak i uwagi.

97 pozytywnych komentarzy na temat biblioteki (miła atmosfera, pewność uzyskania tego czego czytelnik poszukuje, usługi na wysokim poziomie, pracownicy wyróżniają się na tle innych bibliotek wysoką kulturą osobistą, czytelnicy wychodzą zadowoleni nawet jeśli nie znajdą interesujących materiałów ze względu na miłą atmosferę i chęć pomocy ze strony obsługi itd.) Czytelnicy cenią sobie również łatwość wyszukiwania w WebMaku, bezpłatność usług, możliwość korzystania z Internetu zarówno stacjonarnie jak i bezprzewodowo (WiFi) oraz nowatorstwo.

Główne oczekiwania, uwagi czytelników:

- Możliwość dłuższego korzystania z komputera
- Więcej stanowisk komputerowych
- Dłuższy okres na wypożyczenie/ przedłużanie książek i filmów
- Więcej nowości książkowych
- Więcej egzemplarzy jednego tytułu
- Więcej książek z magazynu włączyć do wolnego dostępu
- Możliwość wypożyczenia większej ilości pozycji (szczególnie dla studentów)
- Dłuższy czas pracy w sobotę
- Dłuższy czas pracy w tygodniu
- Możliwość sprawdzenia własnego konta oraz przedłużenia książek on-line
- Więcej pozycji z historii sztuki, psychologii, fizykoterapii, medycyny, literatury popularnonaukowej, ekologii, wydawnictw technicznych, książek z historii chrześcijaństwa, prawa, nowej lit. pięknej np. Carlos Ruiz Zafan
- Egzekwować zakaz używania telefonów w czytelniach
- Wernisaże i spotkania powinny odbywać się wieczorami, a nie w godzinach popołudniowych.
- Więcej spotkań z autorami
- Zaprosić na spotkanie: Pawła Huelle, Jerzego Pilcha i Wojciecha Cejrowskiego

Podział ankietowanych wg miejsca zamieszkania:

Miejsce zamieszkania	Ilość	Dane w %
Kielce	186	66
inne miasto	30	10,3
wieś	65	23
nie udzielono odpowiedzi	2	0,7

Podział ankietowanych wg wieku:

Wiek	Ilość	Dane w %
do 35 lat	216	76,4
36 – 55 lat	49	17,3
pow. 55 lat	10	3,5
nie udzielono odpowiedzi	8	2,8

Podział ankietowanych wg płci:

Płeć	Ilość	Dane w %
mężczyzna	87	31
kobieta	185	65
nie udzielono odpowiedzi	11	4

Większa część badanych to kobiety do 35 roku życia, mieszkające w Kielcach. Stosunkowo mały procent czytelników stanowią osoby powyżej 55 roku życia oraz mieszkańcy innych miast. Dużą część ankietowanych (23%) stanowią też mieszkańcy wsi.

* Około 4 % ankietowanych niekompletnie wypełniło zapytanie o wiek, płeć i miejsce zamieszkania.

Komentarze godne uwagi :

„SPRAWNIE-SZYBKO-PROFESJONALNIE”

„Kiedy nie mogę znaleźć informacji w Internecie, wiem, że zawsze znajdę ją w WBP”

„Bardzo lubię tu przychodzić, mimo że nie zawsze znajduję to czego szukam”

„Uwielbiam korzystać z Państwa biblioteki”

„Mam wrażenie, że zawsze jestem tu mile widziana”.

Analiza SWOT

Mocne strony biblioteki:

1. Unikalne zbiory, systematycznie odnawiany księgozbiór z ambicją zaspakajania potrzeb czytelników, dynamicznie pozyskiwane zbiory multimedialne.
2. Lokalizacja w centrum miasta oraz dobre warunki lokalowe.
3. Stabilna, dobrze przygotowana kadra (połączenie doświadczenia z zapałem młodych ludzi i chęcią rozwijania się).
4. Dobra współpraca z innymi instytucjami kultury, stowarzyszeniami, samorządem; tworzenie grona przyjaciół biblioteki.
5. Działalność kulturalna i popularyzatorska.
6. Szeroki, bezpłatny dostęp do różnych źródeł i usług, otwarty dostęp do Internetu (WiFi).
7. Duże zainteresowanie czytelników.
8. Pozytywna ocena czytelników – akceptacja.
9. Stabilność finansowa.
10. Umiejętność promocji.
11. Digitalizacja zbiorów.
12. Wysoki poziom informatyzacji procesów związanych z działalnością biblioteki. Świętokrzyska Biblioteka Cyfrowa.
13. Wolny dostęp do półek (w wypożyczalni, czytelnicy i Mediatece).
14. Czytelna i aktualizowana strona internetowa.
15. Utożsamianie się kadry z Biblioteką.
16. Otwartość na potrzeby czytelników.
17. Dogodne godziny udostępniania.

Słabe strony biblioteki:

1. Brak wizji i rozwiązań prawnych dotyczących roli biblioteki regionalnej w relacji do bibliotek gminnych (w kraju).
2. Potrzeba modernizacji systemu informatycznego.
3. Potrzeba rozbudowy w zakresie wolnego dostępu.
4. Brak dostępu on-line do archiwum czasopism.
5. Niedoskonały katalog (nie zawierający informacji o wszystkich zbiorach).
6. Mała liczba miejsc, w których czytelnicy lubią przebywać.
7. Ograniczenia wynikające z procedur w zakupach (przetargi).
8. Potrzeba lepszej ochrony zbiorów XIX-wiecznych, ich opracowania i udostępniania on-line informacji o zbiorach.
9. Brak możliwości prezentacji zbiorów on-line.
10. Potrzeba lepszej organizacji zaplecza gastronomicznego dla pracowników i czytelników.
11. Brak stanowisk do pracy cichej i pomieszczeń do pracy własnej.
12. Brak osobnej biblioteki dla dzieci.
13. Brak ksero samoobsługowego.
14. Brak możliwości zwrotu książki po zamknięciu biblioteki (potrzeba rozwoju samoobsługi).

Swoje szanse biblioteka upatruje w:

1. Inwestowaniu w rozbudowę, wyposażenie itd.
2. Promocję biblioteki w środowisku.
3. Dobrej współpracy z instytucjami, organizacjami, stowarzyszeniami.
4. Rozwoju informatycznym, dalszej digitalizacji zbiorów i udostępnianiu ich na portalu ŚBC (zwłaszcza zbiorów regionalnych).
5. Doskonaleniu kadry (stały proces).
6. Zakupie nowych zbiorów (zaspokojeniu oczekiwań czytelników).
7. Nowych formach udostępniania (cyfrowy zapis).
8. Szerszym dostępie do materiałów w wydłużonym czasie pracy przy zachowaniu całkowitej bezpłatności usług.
9. Otwartości na osoby niepełnosprawne.
10. Rozdzieleniu multimediów od księgozbioru dla dzieci w celu promocji czytelnictwa wśród najmłodszych.
11. Stałym dodawaniu nowych (nowoczesnych) zadań do tradycyjnych funkcji biblioteki.
12. Możliwości uelastycznienia godzin pracy.
13. Przejęciu klientów wypożyczalni Video.
14. Zachęceniu osób 50+ do korzystania z usług Biblioteki
15. Pozyskiwaniu nowych czytelników.
16. Doskonaleniu kadry.
17. Nowych formach pracy z czytelnikiem.
18. Rozwijaniu inicjatyw przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu.
19. Zaspakajaniu potrzeb czytelników na bieżąco, w miarę rozwoju nowoczesnych technologii.

Zagrożenie dla biblioteki stanowiąc mogą:

1. Brak wiedzy na temat przyszłości biblioteki. Czy uda nam się odnaleźć swoje miejsce w dynamicznie rozwijającej się rzeczywistości.
2. Możliwość destabilizacji finansów publicznych w kraju, w samorządzie, a tym samym możliwe problemy z inwestycjami (lokal, sprzęt).
3. Pozabiblioteczne źródła korzystania z wiedzy (Internet).
4. Zmiany personalne w samorządzie (brak stabilizacji polityki).
5. Powstanie nowych, atrakcyjnych bibliotek uczelnianych.
6. Możliwość wyparcia książki drukowanej przez nowe techniki zapisu tekstu.
7. Duża konkurencja w pozyskiwaniu środków finansowych.
8. Niezależny od biblioteki „nagły” spadek czytelnictwa.

M i s j a

Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. W. Gombrowicza W Kielcach

Działalność Biblioteki im. W. Gombrowicza służy zaspakajaniu potrzeb kulturalnych społeczności Regionu Świętokrzyskiego, szczególnie w zakresie dostępu do źródeł wiedzy, informacji oraz ochrony cennego dorobku kulturalnego.

Aby sprostać tym zadaniom chcemy być otwarci dla wszystkich użytkowników, stale się rozwijać i dostosowywać bibliotekę do rozwoju technik komunikacyjnych i informacyjnych, współpracować ze środowiskiem, z instytucjami, stowarzyszeniami, łączyć funkcję biblioteki z innymi działaniami kulturalnymi, z promocją kultury słowa i nowoczesnego bibliotekarstwa.

Wizja biblioteki

W dynamicznie zmieniającym się świecie mediów, Internetu, w społeczeństwie informacyjnym – Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. W. Gombrowicza w Kielcach będzie rozwijała się jako centrum udostępniania źródeł wiedzy, informacji, kultury języka, a także ochrony cennego dla Regionu Świętokrzyskiego dorobku piśmienniczego. Będzie nadal instytucją otwartą, dostępną dla wszystkich chcących korzystać z jej oferty. Istotną cechą Biblioteki im. W. Gombrowicza będzie jej elastyczność, umiejętność dostosowywania się do zmian, nowoczesność, uwzględniająca rozwój technik informacyjnych i komunikacyjnych. Zachowamy sprawność w promowaniu kultury słowa oraz trwałych wartości i nowoczesnych trendów w bibliotekach i wśród bibliotekarzy.

Strategia Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. W. Gombrowicza w Kielcach

Cele strategiczne i operacyjne:

Cel strategiczny 1:

Promować wartości wynikające z czytania i kulturę słowa, zwłaszcza wśród młodych mieszkańców regionu

Cele operacyjne:

- 1.1. Uaktywnić udział gminnych bibliotek publicznych w promocji Biblioteki, książki, czytelnictwa, kultury słowa
- 1.2. Utrzymywanie wysokiej pozycji Biblioteki jako centrum promocji czytelnictwa

Cel strategiczny 2:

Utrzymywać nowoczesność techniczną Biblioteki, uwzględniając rozwój technik zapisu słowa, obrazu innych niż druk

Cele operacyjne:

- 2.1. Usprawnienie systemu gromadzenia, opracowania i udostępniania zbiorów
- 2.2. Przeprowadzenie zmian unowocześniających system wewnętrznej informacji oraz informacji zewnętrznej o WBP
- 2.3. Rozwój procesu digitalizacji zbiorów
- 2.4. Dostosować powierzchnię przeznaczoną na gromadzenie i udostępnianie zbiorów do rosnących potrzeb użytkowników Biblioteki

Cel I.

Promować wartości wynikające z czytania i kulturę słowa, zwłaszcza wśród młodych mieszkańców regionu.

Cele operacyjne (szczegółowe)

1. Uaktywnić udział gminnych bibliotek publicznych w promocji biblioteki, książki, czytelnictwa, kultury słowa

Projekt	Wskaźnik	Termin	Odpowiedzialni	Partnerzy	Budżet
1. Organizowanie spotkań o charakterze literackim w bibliotekach gminnych	3 w miesiącu (średnio);	2011-2020	Kierownik Działu Metodyki Szkoleń i Analiz	dyrektorzy bibliotek gminnych; wydawnictwa; stowarzyszenia	50 tys. zł środki: WBP, MKiDN, samorz. gminnych
2. Organizowanie wojewódzkiego konkursu Bibliotekarz Roku, Biblioteka Roku	Nagradzanie raz w roku szczególnie aktywnej biblioteki i bibliotekarza: nadanie tytułu <i>Biblioteka/Bibliotekarz Roku</i> ; wręczenie statuetek (2); wyróżnienia – ok. 10; Udział – 293 biblioteki	2011-2020 Dzień Bibliotekarza	Kierownik Działu Metodyki Szkoleń i Analiz	biblioteki gminne Urząd. Marsz. ZO SBP Media lokalne	środki własne WBP 20 tys. zł
3. Doskonalenie wiedzy Bibliotekarskiej w zakresie promocji czytelnictwa w bibliotekach gminnych regionu	Organizowanie szkoleń: seminariów, konferencji i warsztatów (WBP i biblioteki powiatowe) ok. 20 rocznie udział ok. 1000 osób	2011-2013	Kierownik Działu Metodyki, Szkoleń i Analiz	biblioteki powiatowe Urząd Marszałkowski Instytut Książki FRSI	ok. 80 tys. zł (środki własne WBP, dotacja FRSI, Instytut Książki)

2. Utrzymywanie wysokiej pozycji biblioteki jako centrum promocji czytelnictwa

Projekt	Wskaźnik	Termin	Odpowiedzialni	Partnerzy	Budżet
1. Organizacja przedsięwzięć, imprez, różnych form pracy z czytelnikami, w tym: „Świąteczne Spotkania z Literaturą”, program „Wokół Gombrowicza”	Ok. 150 imprez, spotkań autorskich i innych form pracy z czytelnikami (rocznie) m.in. a) konkurs recytatorski dla młodzieży licealnej b) pojedynki recytatorski c) spotkanie teatralne d) sesja naukowa e) promocja wizualna – przygotowanie 1000 egz. różnych form reklamy (torebki, koszulki itp)	2011-2020	Kierownik Działu Metodyki, Szkoleń i Analiz Działy merytoryczne	Instytut Książki Stowarzyszenia literackie Muzeum Witolda Gombrowicza Szkoly ponadgimnazjalne z Kielc	budżet WBP ok. 90 tys. zł
2. Przygotowanie, organizacja i ustanowienie nagrody literackiej im. W. Gombrowicza za szczególnie interesujące i niekonwencjonalne formy literackie	1 Nagroda 1 raz w roku	Raz w roku Od 2012r.	Dyrektor WBP	Sponsorzy Media lokalne Samorząd województwa Żona pisarza p. Rita Gombrowicz	40 tys. zł (środki: od sponsorów i samorządu woj.)
3. Promocja biblioteki w mediach	Liczba informacji na temat biblioteki w mediach w stosunku do wysypanych zaproszeń i informacji dla dziennikarzy, liczba informacji na temat biblioteki w mediach w ciągu miesiąca/roku	2011-2020	Dyrektor WBP Główny Bibliotekarz Kierownik Działu Metodyki Szkoleń i Analiz	Echo Dnia Gazeta Wyborcza Radio Kielce Radio Plus Telewizja Polska Telewizja Nowa	Środki własne WBP
4. Utrzymywanie stałe grono przyjaciół biblioteki	Ok. 200 stałych gości odwiedzających bibliotekę na spotkaniach i imprezach organizowanych w WBP, liczba stałych kontaktów ze stowarzyszeniami i instytucjami	2011-2010	Dyrektor WBP Dział Metodyki, Szkoleń i Analiz Działy merytoryczne	Stowarzyszenia i organizacje Instytucje kultury i oświaty	ok. 8 tys. zł (koszt druku i wysyłki zaproszeń)

Cel II.

Utrzymywać nowoczesność techniczną biblioteki, uwzględniając rozwój technik zapisu słowa, obrazu innych niż druk.

Cele operacyjne (szczegółowe)

1. Usprawnienie systemu gromadzenia, opracowania i udostępniania zbiorów

Projekt	Wskaźnik	Termin	Odpowiedzialni	Partnerzy	Budżet
1. Wprowadzenie do użytku nowego, kompleksowego systemu informatycznego lub (zależnie od możliwości finansowych modernizacja obecnie użytkowanego)	Sprawne funkcjonowanie systemu w zakresie gromadzenia, opracowania, udostępniania i statystyki bibliotecznej	2012–2015	Dyrektor WBP Kierownik Działu Obsługi Technicznej Główny Specjalista ds. Systemu Informatycznego	Samorząd województwa Producent oprogramowania	ok. 500 tys. zł: (100 tys. środki własne; 400 tys. zł – środki samorz. województwa)
2. Poprawa sprawności działania wypożyczalni – uruchomienie punktów samoobsługi	a) uruchomienie 3 urzędzeń do samodzielnego wypożyczenia zbiorów b) uruchomienie 1 urzędzenia do całodobowego zwrotu książek	Czerwiec 2015. Do końca 2016 r.	Dyrektor Kierownik Działu Obsługi Technicznej Główny Specjalista ds. Systemu Informatycznego	Samorząd województwa	ok. 450 tys. zł (dotacje, środki własne)
3. Udostępnianie książek i czasopism z wykorzystaniem E-papieru	Etap I – ok. 100 wypożyczeń miesięcznie	styczeń – grudzień 2012 r.	Kierownik Działu Obsługi Technicznej Główny Specjalista ds. Systemu Informatycznego Kierownik Działu Udostępniania	Dostawca urzędzeń, Właściciele praw autorskich do udostępnianych tekstów	ok. 80 tys. zł

2. Przeprowadzenie zmian unowocześniających system wewnętrznej informacji oraz informacji zewnętrznej o WBP

Projekt	Wskaźnik	Termin	Odpowiedzialni	Partnerzy	Budżet
1. Portal internetowy <i>Przystaiń Kulturalna</i>	a) uruchomienie portalu dla czytelników	I kw. 2011	Kierownik Działu Digitalizacji i Zbiorów Cyfrowych	Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów Dział Udostępniania	Środki własne WBP
2. Wprowadzenie wirtualizacji serwerów	a) wdrożenie drugiego serwera (1 szt.) zarządzającego maszynami wirtualnymi b) wdrożenie systemu wirtualizacji VMware vsphere essentials + c) uruchomienie serwerów wirtualnych (5 szt.)	2011-2012	Główny Specjalista ds. Systemu Informatycznego		ok. 55 tys. zł
3. Utworzenie galerii wirtualnej z zastosowaniem technik interaktywnych (hol biblioteki)	a) 1 zestaw do projekcji multimedialnej materiałów video; prezentacji cyfrowych b) 5 telewizorów c) zestaw do interaktywnych prezentacji multimedialnych (komputery all-in-one – z dotykowym ekranem)	2013-2014	Główny Specjalista ds. Systemu Informatycznego Kierownik Działu Obsługi Technicznej		ok. 65 tys. zł
4. Zwiększenie przepustowości łączy internetowych	Wymiana 2 łączy DSL na łączy światłowodowe	2011-2012	Główny Specjalista ds. Systemu Informatycznego Kierownik Działu Obsługi Technicznej	Urząd Marszałkowski Komórka Organizacyjna ds. Informatyzacji	Środki Urzędu Marszałkowskiego
5. Uruchomienie najnowszych technik przekazu informacji (wewnątrz biblioteki, o bibliotece)	a) 2 panele dotykowe w punkcie informacji oraz 1 panel multimedialny (przed budynkiem biblioteki) b) portal dla czytelników o bibliotece (w realizacji) c) system nawigacji i informacji dla niewidomych; instalacja 10 baz z komunikatami	2012-2015	Kierownik Działu Digitalizacji i Zbiorów Cyfrowych Główny Specjalista ds. Systemu Informatycznego Kierownik Działu Obsługi Technicznej		ok. 80 tys. zł

3. Rozwój procesu digitalizacji zbiorów

Projekt	Wskaźnik	Termin	Odpowiedzialni	Partnerzy	Budżet
1. Modernizacja pracowni	<p>a) zakup i uruchomienie naświetlarki do mikrofilmów, urządzenia służącego do wytwarzania mikrofilmów z plików cyfrowych,</p> <p>b) wdrożenie oprogramowania automatyzującego, tworzenie plików djv (Document Express Enterprise),</p> <p>c) utworzenie szybkiego połączenia światłowodowego pomiędzy pracownią a macierzą dyskową do przechowywania danych (serwerownia),</p> <p>d) szkolenia kadr z zakresu obsługi dostarczonego oprogramowania dla pracowników działu (4 osoby; ok. 4 x w roku)</p>	2012-2014	<p>Dyrektor WBP Specjalista ds. Zamówień Publicznych, Główny Specjalista ds. Systemu Informatycznego, Kierownik Działu Obsługi Technicznej</p>	Samorząd Województwa	ok. 200 tys. zł środki własne WBP
2. Zwiększenie liczby materiałów udostępnianych w Świętokrzyskiej Bibliotece Cyfrowej ważnych dla kultury regionu	<p>a) podpisanie umów i digitalizacja materiałów uzyskanych od innych instytucji</p> <p>b) publikowanie pozyskanych materiałów w ŚBC. Zwiększenie liczby publikacji do 4000 rocznie</p>	2011-2020	<p>Dyrektor WBP Kierownik Działu DiZC Kierownik Działu Zbiorów Zabytkowych i Regionalnych Specjalista ds. Grafiki Komputerowej Prawnik</p>	<p>Muzeum Narodowe w Kielcach Muzeum Historii Kielc Biblioteka UJK Biblioteka Seminarium Duchownego w Kielcach i inne</p>	środki własne WBP
3. Realizacja projektu tematycznego: <i>Staropolski Okręg Przemysłowy w ŚBC</i>	<p>a) opublikowanie w ŚBC: - zespołu dokumentów obrazujących tradycje górnicze i przemysłowe - Słownika Staropolskiego Okręgu Przemysłowego</p>	2011-2115	<p>Dyrektor WBP Zespół Doradczy (pracownicy naukowcy, bibliotekarze, Kierownik Działu DiZC)</p>	<p>Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Muzeum Narodowe w Kielcach Archiwum Państwowe w Kielcach Muzeum Techniki w Warszawie naukowcy - badacze historii Regionu Świętokrzyskiego</p>	ok. 300 tys. zł środki Samorządu Województwa, MKiDN

4. Dostosować powierzchnię przeznaczoną na gromadzenie i udostępnianie zbiorów do rzeczywistych, rosnących potrzeb użytkowników biblioteki

Projekt	Wskaźnik	Termin	Odpowiedzialni	Partnerzy	Budżet
1. Rozbudowa siedziby Biblioteki	Zwiększenie powierzchni o ok. 1400m ² (wolny dostęp do ok. 100 tys. zbiorów, wydzielenie powierzchni – dla dzieci, miejsc do pracy „cichej”)	2012-2016	Dyrektor WBP Kierownik Działu Obsługi Technicznej	Samorząd Województwa	ok. 8 mln. zł
2. Ulubione miejsca	a) zorganizowanie kawiarenki w WBP (kawa, prasa do czytania, książka) b) zwiększenie liczby „przytulnych” miejsc do pracy indywidualnej – czytania i spotkań – ok. 20 miejsc	2011-2012	Kierownicy: Działu Administracyjnego Działu Obsługi Technicznej	Firma która poprowadzi kawiarenkę	środki wynajmującego powierzchnię, WBP – prasa, książki elementy wystroju; ok. 12 tys. zł
3. Magazyn dla zbiorów XIX-wiecznych	a) zwiększenie powierzchni magazynu o ok. 300 m ²	2011r.	Kierownicy: Działu Administracyjnego Działu Obsługi Technicznej	-	ok. 150 tys. zł środki własne

Wdrażanie strategii Ewaluacja i Monitoring

MONITORING:

1. Gromadzenie informacji na podstawie sprawozdań kierowników poszczególnych działów WBP (odp. Dział Metodyki Szkoleń i Analiz)
2. Zespół wdrażająco-monitorujący powołany przez dyrektora WBP:
 - Główny Bibliotekarz - koordynator
 - instruktorzy Działu Metodyki Szkoleń i Analiz (2 osoby)
 - z-ca kierownika Działu Administracyjno-Gospodarczego
 - Specjalista ds. Systemu Informatycznego

EWALUACJA:

- ocena stopnia realizacji przez dyrektora WBP – co 12 miesięcy
- ocena postępów wdrażania strategii (komisja powołana przez dyrektora – co 2,5 roku)

